

Vorbereiding op de strafzitting

Het bespreken van een strafzaak in de rechtbank heet een strafzitting. De strafzitting is in 1 van de rechtszalen van de rechtbank. Je hebt een brief van het Openbaar Ministerie gekregen met een uitnodiging voor de strafzitting. Op deze strafzitting behandelt de rechter de zaak tegen de verdachte. Het belangrijkste doel van deze strafzitting is om te bepalen wat er gebeurd is.

Je mag bij de strafzitting aanwezig zijn, maar dat hoeft niet. Op dit informatieblad staat informatie die goed is om te weten voordat je naar de strafzitting gaat.

Naar de rechtbank

Wat neem je mee?

Als je het gebouw van de rechtbank binnen komt, moet jij je melden bij de balie. Bij de balie moet je laten zien:

- je legitimatiebewijs (rijbewijs, paspoort of identiteitskaart).
- de uitnodiging of de oproep voor de strafzitting.

In de rechtszalen is het meestal niet zo warm. Neem daarom warme kleren, bijvoorbeeld een vest of een trui, mee. In de rechtbank kun je niet altijd eten kopen. Neem daarom ook iets te eten en iets te drinken mee.

Wat neem je niet mee?

Als je naar de rechtbank komt, word je gecontroleerd of je geen voorwerpen bij je hebt die niet mee naar binnen mogen. Zoals bijvoorbeeld wapens. Maar ook spullen die als wapens gebruikt kunnen worden. Bijvoorbeeld deodorant of een nagelschaartje. Daarom is het voor iedereen verplicht om door een detectiepoortje te lopen. Tassen gaan door een bagagescanner. Zo kunnen deze gecontroleerd worden zonder open te worden gemaakt.

Tijdens de strafzitting

Wie zijn in de rechtszaal aanwezig?

- ✦ **De officier van justitie:** de officier van justitie zegt waar de verdachte van wordt verdacht. En vertelt ook welke bewijzen er zijn voor de schuld. En zegt welke straf de verdachte zou moeten krijgen.
- ✦ **De rechter:** er zijn 3 rechters, zij bekijken of de verdachte iets strafbaars heeft gedaan. Ze bespreken of de verdachte straf moet krijgen. Als dit zo is, vertellen ze welke straf de verdachte krijgt.
- ✦ **De griffier:** schrijft op wat er tijdens de strafzitting gezegd wordt.
- ✦ **De advocaat van de verdachte:** verdedigt de verdachte op de strafzitting. Bijvoorbeeld door te zeggen dat er te weinig bewijzen zijn. Of dat de verdachte een lagere straf moet krijgen.
- ✦ **De verdachte:** is vaak op de strafzitting aanwezig, maar dat hoeft niet. De verdachte is niet verplicht om naar de strafzitting te komen.
- ✦ **De parketpolitie:** zorgt voor de veiligheid tijdens de strafzitting. Zij brengen de verdachte naar de rechtszaal. Tijdens de strafzitting houdt de parketpolitie in de gaten of iedereen zich goed gedraagt.
- ✦ **De bode:** regelt alles in en rond de rechtszaal. De bode houdt in de gaten wie er naar de rechtbank komen en noteert hun namen. Als de strafzitting begint, opent de bode de deuren. Daarna roept de bode de namen van de mensen die naar binnen mogen. De bode zorgt ook dat het publiek op de juiste plek gaat zitten.

Wie zit waar?

- ✦ De meeste strafzittingen zijn openbaar. Dit betekent dat iedereen van 18 jaar en ouder naar de strafzitting mag komen. Het kan dus dat de familie van verdachte ook in het publiek zit.
- ✦ De bode laat als eerste het publiek binnen. Het publiek zit net als jou in de rechtszaal.
- ✦ De bode wijst ook de plek aan waar je kunt zitten. Als je een medewerker van Slachtofferhulp Nederland meeneemt, dan zit die naast je.
- ✦ De rechters zitten vooraan midden in de rechtszaal. Iedereen kijkt in hun richting.
- ✦ Vanuit het publiek gezien zit de officier van justitie aan de tafel links van de rechters.
- ✦ De griffier zit rechts naast de rechters.
- ✦ De verdachte en de advocaat zitten rechts van de rechters.

In het plaatje op de volgende pagina zie je wie waar zit.

1: Het slachtoffer (jijzelf)

2: De verdachte

3: De advocaat van de verdachte

4: De rechters

5: De griffier

6: De officier van justitie

7: De tafel voor getuigen

8: De tafel voor de pers

9: De bode

10: De parketpolitie

Hoe gaat het tijdens de strafzitting?

- ✦ Eerst laat de bode het publiek binnen. Daarna gaat de officier van justitie zitten. Daarna wordt de verdachte naar de rechtszaal gebracht. Als laatste komen de rechters de rechtszaal binnen.
- ✦ Net voordat de rechters dat doen roept de bode: 'de rechtbank.' Het is de bedoeling dat je dan gaat staan. De rechters zullen zeggen wanneer je weer mag gaan zitten.
- ✦ 1 van de 3 rechters is de voorzitter tijdens de strafzitting. Aan het begin van de strafzitting geeft deze rechter het woord aan de officier van justitie.
- ✦ De officier van justitie vertelt tijdens de strafzitting waar de verdachte van verdacht wordt.
- ✦ Daarna neemt 1 van de rechters de tijd om de verdachte te ondervragen over de strafzaak.
- ✦ De officier van justitie en de advocaat mogen daarna vragen stellen aan de verdachte.
- ✦ Dan vertelt de officier van justitie wat hij van de zaak vindt en eis een straf. Dit heet een requisitoir.
- ✦ De advocaat verdedigt de verdachte. Dit heet een pleidooi.

- ✦ Dan mag de verdachte nog iets zeggen. Dit wordt 'het laatste woord' genoemd.
- ✦ Daarna sluit de voorzitter het onderzoek. Nu is de strafzitting voorbij. De uitspraak komt na 14 dagen.

Regels tijdens de strafzitting

Tijdens de strafzitting gelden regels. Deze regels zijn er om ervoor te zorgen dat iedereen zijn werk goed kan doen. Dit betekent:

- ✦ Niet tussendoor met elkaar praten.
- ✦ Alleen praten als de rechter je het woord geeft.
- ✦ Geen gebaren maken.
- ✦ Niet eten of drinken. Dit kan alleen in de pauze.
- ✦ Niet roken.
- ✦ Geen mobiele telefoons gebruiken. Dus ook geen opnamen maken en berichten versturen.

Belangrijk om te weten

Je aankomst in de rechtszaal

- ✦ Als je aankomt bij de rechtbank moet jij je eerst melden bij de balie. Daarna moet je langs de beveiliging. Hierna word je gewezen bij welke rechtszaal je moet zijn.
- ✦ Bij de rechtszaal meld jij je bij de bode. De bode vertelt je wanneer je de rechtszaal binnen mag gaan.
- ✦ Als je de rechtszaal binnen gaat is het publiek al aanwezig. Je kunt het publiek zien en zij zien jou.
- ✦ De bode laat je zien waar je kunt gaan zitten. Er is voor jou een plek in de rechtszaal vrijgehouden. Als je liever ergens anders wilt zitten dan kun je dit aan de rechter vragen. De rechter beslist uiteindelijk waar je kunt gaan zitten.
- ✦ Je kunt de verdachte zien als deze de rechtszaal naar binnen wordt gebracht. De verdachte kan jou dus ook zien. De verdachte mag niet bij je komen en mag ook niets tegen je zeggen.
- ✦ Als de strafzitting begint, noemt de rechter meestal je naam en heet je welkom.

De officier van justitie en de ten laste legging

Aan het begin van de strafzitting vertelt de officier van justitie waar de verdachte precies van wordt verdacht. Dit heet de ten laste legging. Dit kan moeilijk zijn om naar te luisteren. De officier van justitie vertelt namelijk precies wat er is gebeurd.

De verdachte

- De verdachte is het middelpunt van de strafzaak. De rechters onderzoeken of de verdachte het strafbaar feit heeft gepleegd en welke straf de verdachte moet krijgen. Dit kan je het gevoel geven dat er onvoldoende aandacht voor je is.
- De verdachte heeft zwijgrecht. De verdachte hoeft daarom niets te zeggen tijdens de strafzitting.
- De verdachte hoeft niet de waarheid te vertellen. De verdachte mag dus liegen.
- De advocaat van de verdachte vertelt alleen dingen die in het voordeel zijn van de verdachte.
- Het kan moeilijk voor je zijn om naar de verdachte en de advocaat te luisteren. Toch mag je niet reageren op wat de verdachte en de advocaat zeggen. Je mag niets zeggen en je mag ook geen gebaren maken. Dit is belangrijk om de rechters hun werk te kunnen laten doen.
- Als het te zwaar voor je wordt, mag je de rechtszaal verlaten. Je kunt bijvoorbeeld samen met de medewerker van Slachtofferhulp Nederland even naar de gang gaan.

Vragen tijdens de strafzitting

Als je tijdens de strafzitting vragen hebt, kun je die in de pauze stellen aan de medewerker van Slachtofferhulp Nederland. De medewerker kan je vragen beantwoorden of het antwoord halen bij iemand anders.

Aanhouding van de zaak

Soms hebben de rechters niet genoeg informatie om een beslissing te kunnen nemen. In dat geval wordt de zaak aangehouden. Dit betekent dat de strafzitting op een ander moment verder gaat. Je krijgt dan weer een brief met een uitnodiging voor de volgende strafzitting.